

Tekst til Hverdagslivspalten i TA lørdag 25.01.14

Av Beate Alstad

BARN OG SEKSUALITET

I mitt yrke som sexolog har jeg hatt flere samtaler med bekymrede foreldre og personer som arbeider med barn, hvis de opplever at barnet viser en seksuell oppførsel. Ofte det første mange tenker på når et barn viser seksuell oppførsel er at det har vært utsatt for seksuelle overgrep. Det man ikke tenker på er at det også er en helt normal reaksjon i barnets utvikling.

Da jeg studerte til sexolog ved Universitetet i Agder hadde jeg en flott medstudent som ønsket å vite mer om emnet.

Hanne E. Skarpsno som var pedagogisk leder/bestyrer i en barnehage. Etter endt utdanning forfattet hun en bok om barn og seksualitet med utfordringer i barnehagen, for å gi kunnskap og redskaper til å sette barnas seksualitet på dagsorden.

Barn og seksualitet er et område som det både er forsket og skrevet lite om. Hva kommer det av? Er det slik at det er flaut å snakke med barn om kropp og seksualitet? Jeg tror at svært mange mennesker forbinder begrepet seksualitet med sex, men seksualitet omfatter så mye mer, den finnes i energien som driver oss til å søke kjærlighet, kontakt, varme og nærhet. Den uttrykkes i det vi føler, hvordan vi beveger oss, hvordan vi berører andre og selv blir berørt.

Seksualiteten påvirker altså våre tanker, handlinger, og vårt samspill med andre mennesker. Verdens helseorganisasjon (WHO) definerer seksualitet som en integrert del av ethvert menneskes personlighet; mann, kvinne og barn.

Seksualiteten er et grunnbehov som utgjør et aspekt av å være menneske, og som ikke kan skilles fra andre livsaspekter.

Barn sin seksuelle utvikling er like viktig som all annen utvikling.

De har behov for å leke sine seksuelle leker i fred. Dersom voksne forstyrrer denne leken kan det føre til at seksuelle leker og utforskning oppleves som noe negativt, som en bør ikke gjøre. Diskresjon og respekt for barnas privatliv gjelder for barn som for voksne. Dersom voksne kommer over barn som leker for eksempel mor og far eller doktor, er det viktig at det vises en positiv reaksjon og gjerne en vennlig kommentar. Hvis barna blir møtt med mye «fy og skam» kan det føre til at barnet utvikler et negativt kroppsbilde og skam i forhold til egen og andres kropp og seksuelle følelser.

For at et barn skal utvikle et positivt forhold til egen kropp, sitt kjønn og sin seksualitet er det avhengig av å møte anerkjennelse fra de voksne rundt seg. De trenger å møtes med respektfulle svar når de stiller spørsmål.

Det er viktig å tilpasse informasjon i forhold til alder og kjønn, slik at barna kan lære om egne grenser, dette vil jeg være med på, dette vil jeg ikke være med på, sosiale grenser, hvor og når det passer.

Forskning viser at et godt seksualliv som voksen gir stor helsegevinst, og grunnlaget for dette dannes i barndommen.

Det er derfor viktig å ta barna på alvor og møte deres seksuelle utforskning med anerkjennelse.